

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 889/2002,**annettu 13 päivänä toukokuuta 2002,****lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2027/97 muuttamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) On tärkeää varmistaa osana yhteistä liikennepoliittikkaa, että lento-onnettomuuksiin joutuneet matkustajat saavat tasoltaan asianmukaisen korvauksen.
- (2) Montrealissa saavutettiin sopimus 28 päivänä toukokuuta 1999 uudesta yleissopimuksesta eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistämiseksi, jossa vahvistetaan uudet maailmanlaajuiset säännöt korvausvastuusta kansainvälisissä ilmakuljetuksissa tapahtuvien onnettomuuksien yhteydessä. Näillä säännöillä korvataan vuonna 1929 tehdyn Varsovan yleissopimuksen ja siihen myöhemmin tehtyjen muutosten säännöt ⁽⁴⁾.
- (3) Varsovan yleissopimus on edelleen voimassa Montrealin yleissopimuksen rinnalla rajoittamattoman ajan.
- (4) Montrealin yleissopimuksessa määrätään rajoittamattomasta korvausvastuusta lentomatrustajien kuolemantapausten ja loukkaantumisten yhteydessä.
- (5) Yhteisö on allekirjoittanut Montrealin yleissopimuksen ja ilmaissut aikomuksensa tulla sen osapuoleksi ratifioimalla sen.

- (6) On tarpeen muuttaa lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta onnettomuustapauksissa 9 päivänä lokakuuta 1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2027/97 ⁽⁵⁾ sen saattamiseksi Montrealin yleissopimuksen mukaiseksi ja luoda näin korvausvastuuta kansainvälisissä ilmakuljetuksissa koskeva yhtenäinen järjestelmä.
- (7) Tällä asetuksella ja Montrealin yleissopimuksella vahvistetaan matkustajien ja heidän omaistensa suoja, eikä niitä voida tulkita siten, että niillä suhteessa nykyiseen lainsäädäntöön huononnettaisiin heidän turvaansa tämän asetuksen antamispäivänä.
- (8) Sisäisillä ilmailumarkkinoilla ei enää erotella kansallisia ja kansainvälisiä kuljetuksia, minkä vuoksi Euroopan yhteisön sisällä on aiheellista soveltaa samantasoista ja -luonteista korvausvastuuta sekä kansainvälisissä että kansallisissa kuljetuksissa.
- (9) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti on toivottavaa toimia yhteisön tasolla yhtenäisten sääntöjen luomiseksi kaikille yhteisön lentoliikenteen harjoittajille.
- (10) Turvallisessa ja nykyaikaisessa ilmakuljetusjärjestelmässä matkustajien kuolemantapausten ja loukkaantumisten yhteydessä on aiheellista soveltaa rajoittamattoman korvausvastuun järjestelmää.
- (11) Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan ei pitäisi voida käyttää hyväkseen Montrealin yleissopimuksen 21 artiklan 2 kohtaa, ellei tämä näytä, että vahinko ei johtunut lentoliikenteen harjoittajan tai sen palveluksessa olevien henkilöiden tai sen asiamiesten huolimattomuudesta tai väärästä toimesta tai laiminlyönnistä.
- (12) Matkatavaroiden katoamiseen, vahingoittumiseen tai tuhoutumiseen ja myöhästymisestä johtuviin vahinkoihin liittyvillä yhtenäisillä korvausvastuun rajoilla, joita sovelletaan kaikkiin yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toteuttamiin matkoihin, varmistetaan yksinkertaiset ja selkeät säännöt sekä matkustajille että lentoyhtiöille, ja niiden avulla matkustajat voivat todeta, milloin tarvitaan lisävakuutuksia.

⁽¹⁾ EYVL C 337 E, 28.11.2000, s. 68, ja EYVL C 213 E, 31.7.2001, s. 298.

⁽²⁾ EYVL C 123, 25.4.2001, s. 47.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 5. huhtikuuta 2001 (EYVL C 21, 24.1.2002, s. 256), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 19. joulukuuta 2001 (EYVL C 58 E, 5.3.2002, s. 8), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 12. maaliskuuta 2002.

⁽⁴⁾ EYVL L 194, 18.7.2001, s. 38.

⁽⁵⁾ EYVL L 285, 17.10.1997, s. 1.

- (13) Yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ei olisi järkevää soveltaa erilaisia korvausvastuujärjestelmiä verkostojensa eri reiteillä, ja tällainen olisi matkustajien kannalta hämmäntävää.
- (14) Onnettomuuksien uhrien ja heidän huollettaviensa lyhyen aikavälin taloudellista tilannetta on toivottavaa helpottaa välittömästi onnettomuuden jälkeen.
- (15) Montrealin yleissopimuksen 50 artiklassa edellytetään osapuolten varmistavan, että lentoliikenteen harjoittajat ovat riittävästi vakuutettuja. Tätä määräystä noudatettaessa on tarpeen ottaa huomioon yhteisön lentoliikenteen harjoittajien toimiluvista 23 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2407/92 7 artikla⁽¹⁾.
- (16) Kaikille matkustajille olisi annettava perustiedot korvausvastuuseen sovellettavista säännöistä, jotta he voivat tarvittaessa ottaa lisävakuutuksen ennen matkaa.
- (17) Tässä asetuksessa vahvistettavia rahamääriä on tarpeen tarkastella uudelleen inflaation ja Montrealin yleissopimuksen korvausvastuun rajojen mahdollisten tarkistusten perusteella.
- (18) Siltä osin kuin Montrealin yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi edellytetään lisäksi muita säännöksiä niiden kohtien osalta, joita asetus (EY) N:o 2027/97 ei koske, jäsenvaltioiden tehtävänä on huolehtia niiden antamisesta,
- b) 'yhteisön lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa, jolla on asetuksen (ETY) N:o 2407/92 säännösten mukainen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva liikennelupa;
- c) 'korvaukseen oikeutetulla henkilöllä' matkustajaa tai henkilöä, joka sovellettavan lainsäädännön mukaisesti on matkustajan sijaan oikeutettu korvaukseen;
- d) 'matkatavaralla', jollei sitä ole toisin määritelty, Montrealin yleissopimuksen 17 artiklan 4 kohdassa olevan määritelmän mukaista sekä kirjattua että kirjaamatonta matkatavaraa;
- e) 'erityisellä nosto-oikeudella' Kansainvälisen valuuttarahaston määrittelemää erityistä nosto-oikeutta;
- f) 'Varsovan yleissopimuksella' eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtäläistytymisestä Varsovassa 12 päivänä lokakuuta 1929 allekirjoitettua yleissopimusta, tai Varsovan yleissopimusta, sellaisena kuin se on muutettuna Haagissa 28 päivänä syyskuuta 1955, ja Guadalajarassa 18 päivänä syyskuuta 1961 tehtyä Varsovan yleissopimusta täydentävää yleissopimusta;
- g) 'Montrealin yleissopimuksella' Montrealissa 28 päivänä toukokuuta 1999 allekirjoitettua eräiden kansainvälistä ilmakuljetusta koskevien sääntöjen yhtenäistymisestä tehtyä yleissopimusta.

2. Tässä asetuksessa olevat käsitteet, joita ei määritellä 1 kohdassa, ovat samat kuin Montrealin yleissopimuksessa käytetyt käsitteet.”

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EY) N:o 2027/97 seuraavasti:

1) Korvataan asetuksen nimi seuraavasti:

”Neuvoston asetus (EY) N:o 2027/97, annettu 9 päivänä lokakuuta 1997, matkustajien ja heidän matkatavaroitensa ilmakuljetusta koskevasta lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta”.

2) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

”1 artikla

Tällä asetuksella pannaan täytäntöön Montrealin yleissopimukseen sisältyvät matkustajien ja heidän matkatavaroitensa ilmakuljetuksia koskevat määräykset ja vahvistetaan tiettyjä täydentäviä säännöksiä. Siinä myös laajennetaan näiden määräysten soveltamisala jäsenvaltion sisäisiin ilmakuljetuksiin.”

3) Korvataan 2 artikla seuraavasti:

”2 artikla

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenneyrittäjä, jolla on voimassa oleva liikennelupa;

4) Korvataan 3 artikla seuraavasti:

”3 artikla

1. Matkustajia ja heidän matkatavaroitaan koskevaan yhteisön lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuuseen sovelletaan kaikkia tällaista korvausvastuuta koskevia Montrealin yleissopimuksen määräyksiä.

2. Asetuksen (ETY) N:o 2407/92 7 artiklassa tarkoitettua vakuutusvelvollisuuden käsitetään, siltä osin kuin se liittyy matkustajia koskevaan korvausvastuuseen, edellyttävän, että yhteisön lentoliikenteen harjoittaja on vakuutettu sellaiseen määrään saakka, joka riittää varmistamaan, että kaikki korvaukseen oikeutetut henkilöt saavat täysimääräisenä sen, mihin he ovat oikeutettuja tämän asetuksen mukaisesti.”

5) Lisätään artikla seuraavasti:

”3 a artikla

Lisämaksun, jonka yhteisön lentoliikenteen harjoittaja voi pyytää Montrealin yleissopimuksen 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti, silloin kun matkustaja on erityisesti ilmoittanut sen etuuden määrän, joka liittyy matkatavaran toimittamiseen määräpaikkaan, on perustuttava tariffiin, joka on sidoksissa kyseisten matkatavarojen kuljetuksesta ja vakuuttamisesta aiheutuviin lisäkustannuksiin, jotka ylittävät sellaisen matkatavaran kuljetus- ja vakuutuskustannukset, joka on arvioitu enintään korvausvastuun rajan mukaiseksi. Tariffi on asetettava pyynnöstä matkustajien saataville.”

6) Poistetaan 4 artikla.

(1) EYVL L 240, 24.8.1992, s. 1.

7) Korvataan 5 artikla seuraavasti:

"5 artikla

1. Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan on viipymättä ja viimeistään 15 päivän kuluttua siitä, kun korvaukseen oikeutetun luonnollisen henkilön henkilöllisyys on todettu, suoritettava ennakkomaksu, joka kattaa kyseisen henkilön välittömät taloudelliset tarpeet ja joka on suhteessa siihen, mitä hän on kärsinyt.

2. Kuolemantapauksessa kyseisen ennakkomaksun on oltava vähintään 16 000 erityistä nosto-oikeutta vastaava määrä euroina matkustajaa kohti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

3. Ennakkomaksun suorittaminen ei merkitse korvausvastuun tunnustamista, ja se voidaan vähentää yhteisön lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuun perusteella maksettavista myöhemmistä määristä, mutta se on maksettava takaisin ainoastaan Montrealin yleissopimuksen 20 artiklassa määrätyissä tapauksissa tai jos henkilö, jolle ennakkomaksu suoritettiin, ei ollut korvaukseen oikeutettu henkilö."

8) Korvataan 6 artikla seuraavasti:

"6 artikla

1. Kaikkien yhteisössä lentoliikennepalveluja myyvien lentoliikenteen harjoittajien on varmistettava, että matkustajille annetaan kaikissa myyntipisteissä, puhelinmyynti ja Internetin välityksellä tapahtuva myynti mukaan luettuina, yhteenveto tärkeimmistä matkustajiin ja heidän matkatavaroihinsa sovellettavista korvausvastuuta koskevista säännöistä mukaan lukien korvauskanteen nostamista koskevat määräajat ja mahdollisuudet tehdä matkatavaroista erityinen ilmoitus. Tämän tiedonantovelvollisuuden täyttämiseksi yhteisön lentoliikenteen harjoittajien on käytettävä liitteenä olevaa tietoa. Tällaista yhteenvetoa tai tietoa ei voida käyttää korvausvaatimuksen perustana, eikä tämän asetuksen säännösten tai Montrealin yleissopimuksen määräysten tulkinnassa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tiedonantovaatimusten lisäksi kaikkien lentoliikenteen harjoittajien on toimitettava yhteisössä tarjottujen tai ostettujen lentokuljetusten osalta jokaiselle matkustajalle kirjallisesti tieto:

- kyseisellä lennolla sovellettavasta lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuun rajasta kuolemantapauksessa tai loukkaantumisen yhteydessä, jos tällainen raja on olemassa,
- kyseisellä lennolla sovellettavasta lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuun rajasta matkatavaran tuhoutumisen, katoamisen tai vahingoittumisen yhteydessä sekä varoitus, että kyseistä määrää arvokkaamista matkatavaroista olisi mainittava lentoyhtiölle lähtöselvityksessä tai matkustajan olisi vakuutettava ne ennen matkaa,
- kyseisellä lennolla sovellettavasta lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuun rajasta viivästyisestä aiheutuneen vahingon yhteydessä.

3. Jos yhteisön lentoliikenteen harjoittajat huolehtivat kaikista kuljetuksista, 1 ja 2 kohdassa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden mukaisesti mainittujen rajojen on oltava ne,

jotka vahvistetaan tässä asetuksessa, jollei yhteisön lentoliikenteen harjoittaja vapaaehtoisesti sovelta korkeampia rajoja. Jos yhteisön ulkopuoliset lentoliikenteen harjoittajat huolehtivat kaikista kuljetuksista, 1 ja 2 kohtaa sovelletaan vain yhteisöön, yhteisöstä tai sen sisällä tehtäviin kuljetuksiin."

9) Korvataan 7 artikla seuraavasti:

"7 artikla

Komissio laatii viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun asetusta (EY) N:o 889/2002 (*) alettiin soveltaa, kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Komissio tarkastelee erityisesti tarvetta tarkistaa Montrealin yleissopimuksen asiaa koskevista artikloista mainittuja määriä taloudellisen kehityksen ja Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) tallettajana antamien ilmoitusten mukaan.

(*) EYVL L 140, 30.5.2002, s. 2."

10) Lisätään liite seuraavasti:

"LIITE

Lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuu matkustajien ja heidän matkatavaroitensa osalta

Tämä tiedote sisältää yhteenvedon yhteisön lainsäädännössä ja Montrealin yleissopimuksessa edellytettävistä yhteisön lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuuta koskevista säännöistä.

Korvaus kuolemantapauksissa ja loukkaantumisen yhteydessä

Matkustajan kuolemantapauksen ja loukkaantumisen osalta korvausvastuuta ei ole rahamääräisesti rajoitettu. Enintään 100 000 erityisen nosto-oikeuden suuruisen (likimääräinen summa paikallisena valuuttana) vahingon osalta lentoliikenteen harjoittaja ei voi riitauttaa korvausvaatimusta. Tätä määrää suuremmissa vahingoissa lentoliikenteen harjoittaja voi puolustautua vaatimusta vastaan näyttämällä, ettei se ole toiminut huolimattomasti tai muutoin moitittavasti.

Ennakkomaksut

Jos matkustaja kuolee tai loukkaantuu, lentoliikenteen harjoittajan on suoritettava ennakkomaksu välittömistä taloudellisista tarpeista huolehtimiseksi 15 päivän kuluessa siitä, kun korvaukseen oikeutettu henkilö on yksilöity. Kuolemantapauksessa tämän ennakkomaksun on oltava vähintään 16 000 erityistä nosto-oikeutta (likimääräinen summa paikallisena valuuttana).

Matkustajalle viivästyksestä aiheutuvat vahingot

Matkustajan viivästyessä lentoliikenteen harjoittaja on korvausvastuussa, paitsi jos tämä on ryhtynyt kaikkiin kohtuudella edellytettäviin toimiin viivästyksen välttämiseksi tai jos tällaisia toimia ei ollut mahdollista toteuttaa. Matkustajan viivästyksen aiheuttamien vahinkojen osalta korvausvastuu rajoitetaan 4 150 erityiseen nosto-oikeuteen (likimääräinen summa paikallisena valuuttana).

Matkatavaroiden viivästyisestä aiheutuneet vahingot Matkatavaroiden viivästyessä lentoliikenteen harjoittaja on korvausvastuussa, paitsi jos tämä on ryhtynyt kaikkiin kohtuudella edellytettäviin toimiin viivästymisen välttämiseksi tai jos tällaisia toimia ei ollut mahdollista toteuttaa. Matkatavaroiden viivästymisen aiheuttamien vahinkojen osalta korvausvastuu rajoitetaan 1 000 erityiseen nosto-oikeuteen (likimääräinen summa paikallisena valuuttana).

Matkatavaroiden tuhoutuminen, katoaminen tai vahingoittuminen

Matkatavaroiden tuhoutumisesta, katoamisesta tai vahingoittumisesta johtuvan vahingon osalta lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuu on enintään 1 000 erityistä nosto-oikeutta (likimääräinen summa paikallisena valuuttana). Lentoliikenteen harjoittajalla on kirjatun matkatavarana osalta huolimattomuudesta riippumaton korvausvastuu, paitsi jos vahinko aiheutuu matkatavarana viallisuudesta. Käsimatkatavarana osalta lentoliikenteen harjoittaja on korvausvelvollinen vain itse aiheuttamistaan vahingoista.

Korkeammat korvausvastuun rajat matkatavaroiden osalta

Matkustaja voi sopia korkeammista matkatavaraa koskevan korvausvastuun rajoista lentoliikenteen harjoittajan kanssa tekemällä viimeistään lähtöselvityksessä erityisen ilmoituksen ja suorittamalla lisämaksun.

Matkatavaroita koskevat valitukset

Jos matkatavara on vahingoittunut, viivästynyt, kadonnut tai tuhoutunut, matkustajan on tehtävä kirjallinen muistutus lentoliikenteen harjoittajalle mahdollisimman pian. Jos kirjattu matkatavara on vahingoittunut, matkustajan on tehtävä kirjallinen muistutus seitsemän päivän kuluessa, ja matkatavarana viivästymisen yhteydessä 21

päivän kuluessa siitä, kun matkatavara on toimitettu hänelle.

Sopimuksen tehneen lentoliikenteen harjoittajan ja lennon tosiasiallisesti liikennöineen lentoliikenteen harjoittajan korvausvastuu

Jos lennon tosiasiallisesti liikennöivä lentoliikenteen harjoittaja ei ole sama kuin sopimuksen tehnyt lentoliikenteen harjoittaja, matkustajalla on oikeus lähettää vahinkoihin liittyvä muistutus kummalle tahansa tai nostaa korvauskanne kumpaa tahansa lentoliikenteen harjoittajaa vastaan. Jos lentoliikenteen harjoittajan nimi tai koodi on ilmoitettu matkalipussa, se on sopimuksen tehnyt yhtiö.

Vaatimuksia koskeva määräaika

Mahdolliset vahingonkorvausta koskevat kanteet on pantava vireille kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona ilma-alus saapui tai sen oli määrä saapua määränpäähänsä.

Tämän tiedotteen tietojen perusta

Edellä esitetyt säännöt perustuvat 28 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn Montrealin yleissopimukseen, joka pannaan täytäntöön yhteisössä asetuksella (EY) N:o 2027/97, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 889/2002, ja jäsenvaltioiden kansallisella lainsäädännöllä."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan siitä päivästä, jona se tulee voimaan, tai siitä päivästä, jona Montrealin yleissopimus tulee voimaan yhteisön osalta, sen mukaan, kumpi näistä on myöhempi.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 13 päivänä toukokuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. PIQUÉ I CAMPS